

janja je treba! Po koncu glave, gg. župani! Slovensko barvo na dan! Nastopajmo skupno! Poslužimo se po postavi nam zajamčenih pravic in zmaga bo in tudi mora biti naša!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Osebnosti. V politični službi sta predstavljena: Okrajni komisar g. Ferd. Zoffal iz Ljutomerja v Slovenjgradec in namestniški konceptni praktikant dr. Anton Kozesnik iz Konjice v Ljutomer. Ferdinand Zoffal so tisti gospod, ki so v Ljutomeru opsovali slovenskega kmetkega mladeniča s „svinjo“. Kmetje slovenjegraškega okraja, pazite torej na svojega novega komisarja! — Novi c. kr. notar v Gornjem Gradu g. August Drukar nastopi svojo službo dne 1. maja. — C. kr. notar v Gornji Radgoni g. Oton Ploj nastopi svojo službo v Črnomlju dne 1. maja.

Srebrno poroko je obhajal v krogu svoje družine dne 24. t. m. g. dr. Fr. Firbas, c. kr. notar v Mariboru. Na mnogaja leta!

Mariborske novice. V velikem tednu je bilo na tukajšnjem trgu ostro nadzorstvo glede prodaje živil. Policija je prišla več oseb, ki so prodajale pokvarjena ali nezdrava živila. Posestnica Marija Irgolič iz Razvanja je dobila 48 ur zapora, ker je prilivala mleku vodo. Viničarka Marija Lešnik iz Košaka je dobila zaradi istega prestopka tri dni. Viničarka Katarina Leber iz Št. Petra je prodajala žarko maslo in je zato dobila tri dni ostrega zapora. Slabo mleko je prodajala kot sveže viničarka Marija Geiger iz Kamnice, obsojena je zato na tri dni ostrega zapora. Pred okrožno sodnijo se bosta zagovarjali zaradi prestopka postavbe za živila kočarka M. Vombek iz Velke Zimice in Barbara Mohorič iz Zlatolice. Prva je prodajala slabe, zdravju škodljive klobase, druga pa smrdeče konjske klobase. — V Mariboru so letos samomorji skoro na dnevnem redu. Toda ne streljajo se ubogi ljudje, ki bi to storili mogoče iz pomanjkanja, ampak sami takšni, ki so živeli udobno ali pa celo v obilici. Minoli teden, dne 18. t. m. sta se zopet ustrelila dva moža: 37-letni kovač Alojzij Terčak in 31 letni strojevodja Rudolf Sajšek. — V tovarni južne železnice na koroškem kolodvoru se je ponesrečil delavec Jožef Keberlin minoli teden. Padel je v neki kanal. Pri tem se je precej poškodoval. — V tovarni južne železnice je poškodoval brusni stroj delavca Alojzija Cugmeister na desni roki tako močno, da bo težko kedaj roka več za delo. — Sedaj so se začele v Mariboru že tudi ženske streljati. V torek, dne 25. t. mes. se je namreč ustrelila žena oskrbnika „Burgmajerhofa“ gospa Bruderman. Kar se tiče samomorov, Maribor niti ne zaostaja za velikimi mesti. To je znamenje, da prebivalstvo napreduje — seveda samo v slabem. — Pri mariborskem mestnem magistratu je razpisana služba uradnega vodje. „Marburgerca“ zahteva, da mora priti na to mesto nemški uradnik, pri katerem ne sme biti ne trohice dvoma na njegovem nemškem mišljenju. Tako delajo nemški listi, da spravijo kakega nemškega zagrizenca v dobro službo. To bi morali posnemati vsi naši slovenski kmetje! Vedno in povsod bi morali zahtevati slovenske uradnike! — Cena živini je zelo padla, a mariborski mesarji so ostali s cenami za meso na isti višini, kakor tedaj, ko je bila živina najbolj draga. Ptujski „Štajerci“, ki ima zveze z meščani, nam naj pove, kako naj postane kmet bogat? — Pri volitvah v Kamnici sta se pokazala kot navdušena nasprotnika domače kmetke stranke posebno mariborski trgovec z reznim blagom Grubič in trgovec z železnino Frangeš. Oba živita od kmetov, in bi morala zapreti svoje prodajalne, ako bi si kmetje enkrat domislili in ne hodili več k njima. — Iz občinskega sveta so izstopili, kakor smo že zadnjič poročali, štirje občinski svetovalci. Od teh sta dva, podžupan Pfrimer in ravnatelj deželne poskuševalnice Šmit zopet prišla k seji in sprejela svoje

mandate, dva pa, dež. sodni svetnik Libiš in trgovec z milom Wolfram nočeta nikakor preklicati svoje odpovedi. Gotovo imata zato tehtne vzroke! — V večerajšnji občinski seji se je obravnavalo med drugim tudi o nadaljevanju mestnega vodovoda v občino Karčvino. Naši meščani zahtevajo, da plača občina Karčvina vse stroške in da položi za varščino 8000 K. Vse pravice do vode pa ima mestna občina. Pogoji so za občino Karčvino zelo hudi! Kakor povsod, mislijo si tudi tukaj meščani: Kmet plačaj, pravice pa nimaj nobene! — Saje so se vnele v hiši Lešnika v Tržaški cesti dne 25. t. mes. okoli 7. ure zvečer. Ogenj so pogasili domači, predno je prišla požarna bramba.

Izpit učiteljske usposobljenosti na c. kr. mariborskem utiteljsišču se začne v ponedeljek dne 1. maja pred komisijo, kateri predseduje deželni šolski nadzornik Peter Končnik.

Mariborski meščani bi bili hudi, ako bi jim kdo očital, da nimajo slovenskih kmetov v okolici radi, posebno pri kakih volitvah bi jim to bilo skrajno neljubo. In vendar! Mariborski meščani se na vse kriplje trudijo, da bi se sezidala železnica iz Zelenega Travnika v Maribor. Zakaj? Sedaj pravažajo na mariborski trg svoje pridelke kmetje iz Dravske doline, iz Dravskega polja in iz Slo. goric. Meščani pa bi z novo železnico radi dobili še iz nemških krajev ljudi s svojimi pridelki na mariborski trg. Nasledek bi bil, da postanejo vsi kmetijski pridelki nekoliko cenejši, oškodovan bi bil torej le slovenski kmet. Posestniki iz gornje pesniške doline pa bi tudi nič ne pridobili, kajti za mnoge bo vedno ostala ugodnejša peš-pot zaradi bližine!

Sadjarska in vinarska šola v Mariboru. Že večkrat smo povdarjali, da ta šola ne hasni tako spodnještajerskemu kmetu, kakor bi lahko, ako bi bila slovenska. Drugod hodijo učitelji takih šol po celem okraju ter poučujejo ljudstvo, a da bi kateri izmed učiteljev mariborske vinarske šole šel med slovenske kmete, tega še ni bilo slišati! Pač pa hodijo učitelji te šole k nemškim meščanom in tržanom ter jim dajajo pouk, katerega bi naj podajali kmetom. Naši slovenski deželni poslanci morajo v deželnem zboru zahtevati, da se odstranijo z mariborske vinarske šole vsi nerabni učitelji!

Od sodnije. Dne 24. marca t. l. je šlo več ogrskih delavcev skozi trg Ljutomer od delaviz goric proti domu Ker so slovenski peli, prepovedal jim je to ljutomerski policaj Lakner. Nekateri od delavcev so ga vsled tega začeli psovati, zaradi česar so bili obsojeni od okrajne sodnije v Ljutomeru, dva sta ga pa nabila z motikami. Pri okrožni sodnji v Mariboru sta bila zato obsojena Marko Kozlar na tri mesece in Matej Žižek na dva meseca ječe.

Nekaj za davkoplačevalca. Upravno sodišče je z odlokom od 22. listopada 1904, št. 12.388, razsodilo, da so vloge za podatke podlaga za odmero osebne dohodnine po § 219. o. d. z. od 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220 koleka proste. Kakor znano, so morale biti dosedaj take prošnje kolekovane s kolekom za 1 krono, drugače so pri uradih vloge grajali in predpisala se je poleg primanjkljaja kolekovine tudi kazen.

Slovenski kmet in vlada. Če se kje med nemškimi kmeti dogodi velika nesreča, bodisi vsled požara ali povodnji, takoj spiše naša deželna vlada oklic za mile darove. Celo za ponesrečence v drugih deželah so se izdali že taki oklici, kar tudi popolnoma odobravamo, ker se naj vsakemu nesrečniku hitro in zdatno pomaga. Zdaj pa je zopet zadela po požaru velika nesreča kmete v Šeščah v Savinski dolini. A deželna vlada še ni storila koraka, da bi se za nje nabiralo. Seveda, ker so pri vladi sami nemški uradniki, ponesrečenci pa so slovenski kmetje.

Občinske volitve v Kamnici so „purgarje“ neprijetno presenetile. Uvidijo, da so se domačini začeli zavedati, in da bo vsled tega odbila purgarski komandi v Kamnici kmalu zadnja ura. Seveda po svojem časniku „Marb. Zeit.“ so hoteli nalagati javnost, da

so bile zadnje volitve velika zmaga za purgarsko stranko, ki je baje podrla stranko domačinov v dveh razredih, le v tretjem še so domačini lahko zmagali. A „Slov. Gosp.“ je povedal resnico, da so namreč pri tej volitvi domačini prvokrat prebili purgarski led. Zdaj je seveda huda zamera pri omenjenem purgarskem časniku, ker se mu je pred javnostjo dokazalo, da je lagal. Purgarji domačinom pa vendarle ne bodo več dolgo komandirali.

Umrli je v Trstu dne 26. t. m. g. Fran Rakuša, pos. kontrolor „Tržaške posojilnice in hranilnice“, v 46 letu. Pokojnik je bil rojen v Cvetkovcih na Štajerskem leta 1859. Po dovršenih učiteljskih študijah je služboval na Humu, pri Sv. Bolfanku, v Dobovi pri Brzicah in slednjič v Trstu na Ciril Metodovi šoli. Bil je vedno gojitelj pesmi in glasbe; bil je dolgoleten pevovodja pri raznih zborih, posebno je omeniti njegovo delovanje pri bratovščini sv. Cirila in Metodija, kjer je hodil voditi petja v tri cerkve ob vsakem vremenu. Deloval je tudi na slovstvenem polju. Ko je opustil učiteljstvo, prišel je v posojilnico, kjer je bil vsega skupaj osem let. Tu je bil zelo vesten, izboren uradnik. Blag mu spomin! — V Vojniku je umrl dne 25. t. m. hišni posestnik g. Ferdinand Rakev, 63 let star. N. v. m. p.!

Samomor. Iz Črešnoveca se nam poroča: Na kolodvoru Slov. Bistrica se je obesil dne 19. t. m. 22 letni Franc Soršak, sin gostilničarke Jožefine Soršak.

Poskušeni samomor. Pri Zavrču je skočil minoli teden posestnik Janez Kokot v Dravo. Nekemu finančnemu stražniku se je posrečilo, ga potegniti iz vode. Komaj pa je mož doma menjal mokro obleko s suho, že je letel zopet k Dravi ter se zagnal v njo. Toda tudi sedaj so ga potegnili na suho ter oddali orožniku, ki so ga odpeljali v Ptuj na varno. Možu se je gotovo zmešalo. En dan prej je svojo taščo tako pretepel, da jo je težko poškodoval. Vsled tega se bode moral zagovarjati pred sodnijo zaradi težke telesne poškodbe. In to ga je baje gnalo v smrt.

Nesreče. V Št. Andražu v Slov. gor. je prišlo minoli teden več ponočnjakov skupaj. Posestniški sin Alojzij Družovič je imel revolver in je enkrat ustrelil. Kroglja je po nesreči zadela Jožefa Rajšpa v spodnjo čeljust. Prepeljali so ga v graško bolnišnico. — V mariborsko bolnišnico so pripeljali v nedeljo zvečer 26 letnega fanta Janeza Duha iz Spod. Dupleka. Pri streljanju je dobil težke rane na desni roki in na obrazu.

Od nekod. Dne 19. t. m. dogodil se je v centralni viničarski šoli na Bregu pri Ptujju jako zanimiv, a tudi brezmejno škandalozen slučaj. Prišli so trije kmečki fantje z namenom, se seznaniti v glavnih potezah z delom pri cepljenju trt, kakor tudi pri vlaganju cepeljenk itd. Toda sreča jim ni bila mila. Prišla je „njihova milost“ — takozvani „gospod šafar“, Šcherbella po imenu, ki jih je, zaslišavši slovensko govorico, kar — zapodil. Kaj poročete k temu počenjanju, gospod urednik? Kaj poročete drugi prijatelji vinarstva? Ali ni to krivica, ki se more dogajati le v krajih, kjer gospodarijo ljudje, ki sovražijo svoj jezik, svoj narod? Slavni štajerski deželni odbor pa vprašamo: Čemu žrtvuje dežela toliko denarja za te zavode, ako si ne smejo domači vido-gradniki, ali njih sinovi, ogledati dela, ki je potrebno pri novodobnem vinarstvu? Kdo pa plačuje, kdo vzdržuje te šole? Mar li ne kmetje? A če je zavod vzdrževan od kmetov, ali si ga potem ne smejo ogledati, ko je takorekoč njih last! Tudi bi svetovali slavnemu deželnemu odboru, da bi preiskal vzrok, zakaj je izmed 32 lanske leto vstopivših učencev, dovršilo šolo samo — 9? Toliko za daues! Če bo treba, se še oglasimo!

Iz Bismarkove ulice v Ptujju. Svojo trgovino je imel nasproti Štajercu, na kojega delovanje je gledal z velikim dopadenjem. Zdaj ga je zadela zaslužena kazen, namreč Maksa Vegšajder, trgovca v Bismarkovi ulici v Ptujju. Prišel je v konkurz in pretekle dni je

bil zaradi zadolžene krive obsojen na 14 dni strogega zapora z enim postom na teden! V Bismarkovo ulico še pač zavedni Slovenci iz ptujske okolice vedno nočejo hoditi kupovat!

Iz Krčevine pri Ptuj. Dandanes se vse giblje in poteguje za svoje. Zato tudi nas Slovence v lepi Krčevini kliče sveta dolžnost, kajti občinske volitve se bližajo! Če vidimo, kako se tujci vesele naše rodne zemlje in napenjajo vse moči se je polastiti, naj mi Slovenci roke držimo križem? Ne, to ne sme biti! Vzamimo si za vzgled naše pradede! Ti so morali vzeti v roke ostre meče in naložiti puško ob ramo, da so se obranili krvoločnega Turka. Tega vsega sedaj ni treba, da se obranimo nenasitnega tujca, ki hrepeni po naši zemlji. Treba je samo priti k volitvam, naj si bodo kakoršnekoli. Da pa zmagamo, treba je edinstvi. Brez edinstvi ni mogoče zmagati. Zatorej se udeležite dne 1. maja vsi občinske volitve!

Odlikovanje ljudskošolskega učenca. Jožef Lak, 13 letni učenec slovenske šole v Ormožu, je dobil od c. kr. namestniške v Gradcu talijo za rešitev življenja v znesku 52 K 50 h, ker je 26. julija lanskega leta rešil součenko Terezo Novak, da ni v Dravi utonila. Dne 18. aprila t. l., to je zadnji šolski dan pred veliko nočjo, je šolski vodja v navzočnosti vsega učiteljstva, starišev in vseh učencev imenovanemu dečku izročil slovesno dotično hranilno knjižico ter je v svojem nagovoru povdarjal, da pač redkokdaj 13 letni deček dobi enako odlikovanje, ki je čast za njega, za starše, za učiteljstvo in posebno tudi za šolo, na kateri se vzgojuje.

Skušnjo za podkovanje lahko naredijo dotični kovači, ki niso obiskali tozadavnega tečaja, v drugi polovici meseca junija na deželni podkovski šoli v Gradcu. Prošnje za to so vposlati do 1. maja t. l. na predsednika komisije g. dr. Albert Schindler (Statthaltere). Pridjati je učno spričevalo o triletni službi kot podkovač.

Iz Ljutomera. Gospod Ivan Kukovec ustanovitelj in mnogoletni načelnik „Okrajne posojilnice v Ljutomeru“, je vsled slabega zdravja in starosti pred kratkim odložil posel načelnika tega denarnega zavoda. Načelnistvo in nadzorno svetovalstvo mu je v svoji zadnji skupni seji za njegove zasluge izreklo laskavo zahvalo in se mu je isto tudi pismeno sporočilo. Z ustanovitvijo ljutomerske posojilnice si je pridobil g. Kukovec neveljavih zaslug na polju narodno-gospodarskega osamosvojenja našega lepega Murskega polja in si je sam postavil spomenik „aere perennius“. Dal Bog, da bi zaslužnemu starčku bilo sojeno, še mnogo let z veseljem in ponosom gledati plod svojega zaslužnega delovanja.

Gornja Radgona. Naš notar g. Oton Ploj nas zapusti zadnjega tega meseca, da nastopi s 1. majem svojo novo službo v Črnomlju na Kranjskem. Posojilnica in bralno društvo, pri katerih je tako požrtvovalno deloval, sta mu priredili odhodnici, pri katerih so se mu govorniki zahvaljevali za njegovo delovanje v korist narodu. Z gospodom notarjem Plojem izgubimo osebo, do katere smo se zaupljivo obračali v vseh narodnih vprašanjih in pri kateri smo našli tudi vedno dober nasvet. Da je naš okraj narodno tako napredoval in da se trese stolec orehovskemu Wratscku, v tem ima g. notar Ploj veliko zaslug. Kličemo mu: Na veselo svidenje!

Gornjeradgonski okraj. Kakor nam prijatelj lista piše, vzbuja po celem okraju preiskava zaradi nekega varuštva v Črešnjevcih, župnija Sv. Peter pri Radgoni, veliko in splošno pozornost. Cela reč je pri sodnji, ki se je zanimala že tudi, kako mnenje imajo o celi stvari orehovski oča Wratschko, črešnjevski Franc Pavlič in radgonski Winkler. Varuh je bil stričnik orehovskega preroka, Fran Wratschko. Želimo, da bi sodnja v Gornji Radgoni postopala nepristranski in da bi se za ta slučaj naj zanimali tudi naši državni poslanci!

Iz Planinske vasi nam piše somišljenik: V velikem tednu sem imel nepovabljen obisk,

in sicer neka reva se mi ponudi na praznike v podobi „Štajerca“. Ker pa se sedaj dobrega prijatelja dela, s časoma bi pa morebiti hotel gospodariti po Planinski vasi, ga nisem sprejel, ampak mu naročil, naj odide in gleda, da pride pravočasno v svojo mlako, od koder je prišel. Bila pa je že sobota, in revež ni znal bližnjega pota nazaj, ni mu bilo mogoče peš priti do nedelje k svojemu gospodu. Zato sem ga izročil fantom, naj mu najkrajšo pot pokažejo. Glejte, kaj so ti pogruntali! Na vse zgodaj na veliko nedeljo ga vzamejo na hrib sv. Miklavža, in od ondod ga pošljejo s pomočjo enega možnarja po zraku nazaj. Ker pa ni imel časa vzeti slovo od svojega bratca v vasi, kjer je hvala Bogu samo eden, je grozno zastokal, „bunf“, tako, da se je cela vas potresla. Upam in želim, da se je še edini „Štajerc“ v občini tako prestrašil, da tudi tisti kmalu izgine.

Nemški podučni jezik v Mozirju. Vesele se nemški listi, ki trdijo, da je občinski zastop trga Mozirje sklenil razširiti ljudsko šolo na ta način, da se bo v 4. razredu poučevalo samo v nemščini in da bo vodstvo šole poveril nemški moči. Ali je res?

Srečni ribiči so na veliko sredo v Sotli blizu Bizeljskega vjeli soma, ki je imel navadno dolgot od 1 m 90 cm, ter je tehtal 40 kg. Ker ima som izvrstno meso, so ga hitro razpečali, kg po 1 K 20 vin., ter si tako lepo pisanko skupili.

Konkurz je napovedan čez premoženje A. Fries, roj. Stanovica, branjeve v Laškem.

Šoštanj. Vojaški nabor za sodnijski okraj Šoštanj se je vršil dne 18. in 19. t. m. Izmed 220 nabornikov je bilo potrjenih 29 in sicer največ iz veljenske občine. Vsi slovenski fantje so si ob tej priliki okinčali prsa s slovenskimi traki.

Celjske novice. O dr. Dečku naročajo graški listi, da se nahaja v ondotnem sanatoriju Meerscheinschloss, katerega bo skoro gotovo v 2 mesecih zdrav zapustil. Odvetniška zbornica naznanja, da dr. Dečka v pravnih stvareh nadomešča v Celju dr. Karlovšek. — Posestnik Marošek iz celjske okolice je peljal dne 22. t. m. voz apna po cesti proti Sv. Jožefu. Ko je z vozom na nekem posebno strmem mestu počival, je hotela neka osemletna deklica podložiti kamen. V tem trenutku pa se je voz umaknil nazaj in je šlo kolo deklici čez desno roko in ji zmečkalo vse prste.

Letni časi. Spevoigra. Slovenski mladini poklonil Ant. Kosi. Cena 3 K 20 h. — Samo „Besedilo spevoigre „Letni časi“ stane 24 h; če se naroči večje število, primerno ceneje. Za letošnjo Veliko noč nam je podaril v zelo prikupljivi zunanji obliki krasno pisanko požrtvovalni in delavni vzgojitelj g. Ant. Kosi. „Letni časi“ je venec lepih pesmi za deklamacije in petje bodisi eno-, dvo- ali triglasno s spremljevanjem glasovirja. Ker je celo delo zelo priprosto in lahko, pa vendar pravilno prirejeno, se bo dalo brez posebnih težav mnogokje izvajati. In prepričani smo, če se bodo začele prirejati večkrat šolske slavnosti s petjem in sicer izbranim in zanimivim vzporedom, bo to le v blagor mladine in šoli sami v korist: otroška srca se bodo šole oklenila z ljubeznijo, ker bodo spoznala v njej res učiteljico za življenje in svojo pravo prijateljico, da, drugo mater; lepa igra in pesem jih bo z večjo silo, ko vsa stroga disciplinarna sredstva navajala k dobremu, ker blaži srce in s tem močno vleče tudi voljo. Želeli bi pa, naj bi tudi šoli odrasla mladina imenovano spevoigro proizvajala, zlasti v krajih, kjer je ista organizirana, šola pa morda še v rokah narodnih nasprotnikov. Zato opozarjamo zlasti vodstva dekliskih zvez na to delo; te bodo same imele s krasnimi deklamacijami in pesmimi mnogo veselja, hkrati pa dobé lepo snov za svoje prireditve. Saj vemo, da ponekod postajajo slavnosti že enolične, ker manjka raznovrstne tvarine za nje. Evo vam tukaj čisto novo in hvaležno nalogo! — Gospod prireditelj je pa tudi s tem delom, kakor s svojo knjižnico, storil zelo dobrodelo za našo mladino in s tem za ves narod. S. S.

Cerkvene stvari.

Od Sv. Urbana pri Ptuj. Na belo nedeljo, dne 30. aprila bo naš rojak, č. gospod P. Pavel Potočnik daroval prvo sv. mašo pri Sv. Urbanu nad Ptujem.

Prestave pri č. misijonarjih. Č. g. Alojzij Pogorelec je prestavljen od Sv. Jožefa pri Mariboru k Sv. Jožefu nad Celjem, č. g. Mihael Klančnik od Sv. Jožefa nad Celjem v Ljubljano in č. g. Fr. Doberšek iz Ljubljane k Sv. Jožefu pri Mariboru.

Marijino življenje. V naši tiskarni je izšla zopet nova knjiga. Naslov ji je: Kartuzijanskega brata Filipa Marijino življenje. Po staronemškem izvirniku priredil Matija Zemljich, (kaplan pri Sv. Jakobu v Slov. gor.) Knjiga, ki je izšla v založbi prevajateljavi, se dobiva tudi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena se v kratkem naznani.

Na Breznem ob kor. žel. je letos bratovska nedelja druga po Veliki noči.

Društvena poročila.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj zbornje v okoliški šoli v četrtek, dne 4. maja t. l. ob 1/2 10. uri dop. Dnevni red: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Računanje na nižji stopnji, osobito povdarjaje merjenje in deljenje. Podavatelj: g. prof. Lavtar. 4. Poročilo o obč. zboru „Zveze“. 5. Volitev delegatov za „Zvezo“. Po zborovanji prijateljski sestanek v „Narodnem domu.“ K prav obilni udeležbi vabi J. Kapič, t. č. predsednik.

Iz St. Ilja pri Velenju. Veseli velikonočni prazniki so minili. Z veseljem in radostjo podal se je vsaki v milo, lepo cerkvico k sv. opravilu. Zares, vse se veseli Velike noči, posebno mali otročki, koji dobivajo od botrov po stari navadi pisanko. Zaslišalo se je ob praznikih, da snujejo tukaj bralno društvo, kar se posebno z velikim veseljem pozdravlja. Zopet korak naprej! To je lepo! Kmetijsko zadrugo in sadjarsko in vinarsko društvo že imamo, zdaj še pa prav potrebno bralno društvo pride! Vsa čast, mili mi rojaki! S ponosom lahko rečete „malo nas je, pa mi smo možje in pošteni fantje.“ Pokažite torej, kaj morete! Ki ste že itak izobraženi in, želite imeti ne samo časopise doma, ampak iste skupno v bralnem društvu tudi za tiste, kateri si jih ne morejo preskrbeti. Saj imate može, kateri se trudijo za probujo in blagostanje krasne dolinice, na čelu njim župan g. Martin Koren in g. Ivan Kranjc in še več drugih. Slišal sem, da se fantje zelo zanimajo in prizadevajo za bralno društvo, posebno pošten in priden fant Franc Verdev. Hvalevredno je to in posebej za fante koristno, da bodo ob nedeljah vsaj kaj brali, ne pa po gostilnah se pomikali. Pristopite toraj mnogoštevilno, saj celo leto ena kronca ni veliko in lahko jo vsaki žrtvuje. Torej na noge, in pokažite vašim sosedom v Velenju, katerih bralno društvo na jetiki hira, da pri vas ne bo tako, da se boste prizadevali, kar boste osnovali, da boste tudi to vzdrževali in da bo društvo tako procvitalo, kakor na Dobrni. Nadejam se torej, da se boste zbrali prihodnjo nedeljo, dne 30. t. m. ob 3. popoldan v šolski sobi v obilnemu številu, da se bo bralno društvo osnovalo. Na veselo svidenje!

Novo društveno življenje. V postu je nastal, kakor je samo osebi razumevno, majhen prestanek v našem društvenem življenju. Zdaj pa, ko se je po cerkvah odpela aleluja, bo zopet društveno življenje dobilo svoje pravice. Naš vzor je, da se kolikor mogoče, prirejajo poučna predavanja. Naš kmetijski narod si le tako zagotovi trdno stališče v gospodarskem in političnem oziru, če si pridobi visoko izobrazbo. Čim bolj izobraženi bodo slovenski kmetje, tem bolj nepremagljivi in samostojni bodo postali. Resno in trezno, kakor naši bratje Čehi na severu, moramo smatrati življenje ter se tudi za vse boje dobro pripraviti. Slovita slovenska lahkomišelnost mora izmed nas izginiti. Na Kranjskem se je katoliško-narodna stranka zopet z vso ji lastno navdušenostjo poprijela izobraževalnega dela že pred

Veliko nočjo. Dne 9. aprila je priredila kar tri poučna predavanja. V Dobrovi je prednašal svetnik Vencajz o zavarovanju. V Polhovem Gradcu je predaval dr. E. Lampe o velikem pomenu izobraževalnih društev in kmečki organizaciji sploh. V Dolu je predaval modroslovec Val. Rožič, član kat. slov. akademije. društva „Zarja“ v Gradcu o postanku in zgodovinskem razvoju avstrijske države. Dne 16. aprila je predaval modroslovec Rožič v Moravčah o življenju naših prednikov Slovencev pred 1000 leti. Našim štajerskim bralnim in izobraževalnim društvom torej kličemo: Na delo krščansko!

Bralno društvo v Škalah naznanja, da je odslej vstop k društvenim prireditvam dovoljen le proti vstopnicam, katere dobé redni in podporni udje brezplačno pri g. blagajniku Senici. Tamkaj se tudi izve za čas predavanja. Tem potom se društveni odbor prisrčno zahvaljuje gg. tamburašem za njihovo sodelovanje pri zadnjem poučnem sestanku. Naj bi nas še večkrat prišli razvedrovat s svojim spretnim tamburanjem, da se tako družijo prijetno s koristnim. Trebalo bi le še pevskega zbora, iger, mladinske zveze; pa bomo na konju. Bog daj srečo!

Iz drugih krajev.

Davki na naslove. Zanimiv nasvet je dal pred kratkim neki poslanec v avstralski zbornici, namreč naj se obdačijo naslovi. Govornik je imel tudi že izdelan načrt in je navetoval sledeče svote: vojvodinja ali vojvoda plačata za svoja naslova na leto 1400 mark, mejni grof ali mejna grofica 1200 mark, grof ali grofica 1000 mark, baron ali baronica 600 mark, tajni svetnik 500 mark, Sir 300 mark, častiti pa 2 marki 50.

Vojvoda — železniški uslužbenec. Vojvoda mančesterski, ki se je pred kratkim poročil s hčerjo nekega ameriškega železniškega velikaša, mora sedaj delati kot navadni železniški delavec. Oče njegove žene pravi namreč, da si mora pridobiti v železniški stroki mnogo izkušenj, ako hoče pozneje stopiti v krog železniških velikašev. Ako se bo izkazal kot navaden delavec, bo čez eno leto prišel za eno stopinjo višje v službi svojega tasta. Morda bo ta zgled ostrašil nekatere evropske plemiče, da ne bodo več lovili po Ameriki bogatih nevest.

Premog sčasoma preneha. Sodi se, da če se bo tako rabil premog, kakor današnji dan, da pride le prekmalu čas, ko ga zmanjka. Angleži so bili radi tega v skrbeh pa so začeli računati. Po njihovih računih obsegajo premogovniki do globočine 4000 čevljev 108.914.687.167 ton premoga; v večjih globočinah seže do 5.239.433.980 ton. Na leto se ga izkoplje približno 230 milj. ton. V zadnjih letih se je izkopavanje povišalo za 2½%, izvoz je porasel za 4½%. Po teh svojih računih mislijo Angleži, da bodo mogli kriti svoje potrebe glede premoga ter vstreti svojim zunanjim naročnikom še približno tisoč let.

Za enakost obeh rok. V Ameriki se je razvilo gibanje za izjednačenje desne in leve roke. Znano je, da moremo vsa dela opravljati z desno roko, ne pa tudi levo. In velike nepravilnosti nastanejo, ako pride kdo ob desno roko. Praktični Amerikanci hočejo, da priučimo tudi levo roko na vse posle, tudi na pisanje, ter da se poslužujemo jednako lahko jedne kakor druge roke. Sedaj se je tudi v Londonu ustanovilo društvo v tako svrhu. To prizadevanje je pohvalil tudi neki zdravnik na zborovanju društva, dokazujoč, da bi na ta način bile redkejše nekatere bolezni, n. pr. apopleksija, ker bi se delavnost razširila jednako na dva dela.

Čudno spanje. V Budapešto je prišel nedavno iz Amerike v domovino se vračajoči premožni zasebnik Kraus z dvema hčerkama. Vračal se je v Bečkerek, ker sta mu hčerki v Ameriki boleli. V Budapešti so prenočevali v nekem hotelu ter so se drugo jutro hoteli naprej peljati. Toda drugo jutro ene hčerke ni bilo mogoče zbuditi in spala je

neprenehoma osem dni. Med tem so jo hranili umetnim načinom. Ko se je čez teden dni zbudila, bila je zdrava in čila ter so se mogli odpeljati proti domu. V Ameriki je tudi druga hčerka zapadla podobnemu stanju, a prespala je cele tri tedne. Zdravniki si tega nenavadnega pojava ne morejo tolmačiti.

Jetika pri različnih plemenih. Pri veliki razširjenosti jetike je znamenito, da je ni najti n. pr. v nekaterih gorskih krajih, pa tudi v nekaterih nižavah. Sodilo se je, da so vzrok temu podnebne razmere. V resnici je pa jetika odvisna večinoma od drugih vplivov. Kadar začno ti delovati, se loti jetika vsakega plemena. Ko so živeli Egipčani še kot pastirsko ljudstvo v puščavi, niso poznali jetike, ko so se pa vdali razmeram v Kajiri, jih porije veliko na tej bolezni. Zamorci le vsled evropske civilizacije zapadajo jetiki. Tudi Indijani izumirajo na tej bolezni le vsled dotike z Evropejci. Zelo mrjo Kitajci na jetiki vsled svojega nezdravega življenja. Med evropskimi narodi jetika najbolj pobira Italijane in Irce, najmanj pa Jude, ker so zmerni v uživanju opojnih pijač in ker se drže judovski jedilnih postav.

Za može, ki pretepavajo svoje žene. V zadnji poslanici na ameriški kongres je izjavil predsednik Roosevelt, da bi bilo treba uvesti kak način telesne kazni za može, ki pretepavajo svoje žene, kakor sploh za take, ki kruto postopajo proti slabjšim. Rooseveltova želja se bo kmalu izpolnila v Kolumbiji, kjer bodo odprli dvorano, v kateri bodo šteli batine možem, ki pretepavajo svoje žene. List „Evening Post“ odobrava to novo kazensko naredbo, češ, da je človek, ki pretepa svojo ženo, podlež, hujši od živine in le telesna kazen bi ga mogla pripraviti do tega, da bi opustil tako krutost. Popolnoma drugače pa sodi o tem list „Law Journal“ v Albanu, ki pravi, da je hudo, ako mož pretepa ženo, da pa zlo postane še hujše, ako bo država tepla moža. Ako pa se že hoče uvesti telesna kazen za krute može, se izvršitev kazni ne sme poveriti človeku, temuč stroju, kakoršen je avtomat za iztepavanje preprog. Kakor vidimo, niso napredni Američani načelni nasprotniki telesne kazni, le o načinu izvršitve si niso edini.

Društvena naznanila.

Čitalnica v Šmarji pri Jelšah priredi dne 30. aprila 1905, v dvorani g. K. Jagodiča ml. veselico. Vzpored: A. Koncert. Petje in igranje na glasovir. B. Gledališka predstava. Bratrance, burka enodejanka. C. Prosta zabava. Začetek točno ob 8. uri.

„Godbeni klub“ v Šoštanju priredi v soboto, dne 29. t. m. svoj II. koncert v veliki dvorani hotela „Avstrija“, z jako zanimivim vzporedom. Začetek točno ob 7½. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži K 1.— Stojišča na galeriji K — 40. Cisti dobiček pripade „Šoštanski narodni godbi“. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Gledališka predstava v Središču. Bralno društvo „Edinost“ priredi na belo nedeljo, dne 30. t. m. v šolskih prostorih burko s petjem v 3. dejanjih in s predgro: Lumpaci Vagabund“. Začetek ob 7. uri zvečer. Cisti dobiček se porabi v društvene in šolske svrhe.

Pri Sv. Benediktu v Slov. goricah priredi v nedeljo 7. maja ob 3. uri pop. v šoli bralno društvo krasen čebelarški podučni shod. Govoril bo o čebelarstvu čeb. potovalni učitelj Jurančič, domači mešani zbor bo mično prepeval, nastopali bodo deklamovalci in še drugi govorniki — vse v proslavo sladki naši prijateljici — čebeli. Pogovor bo tudi o ustanovitvi podružnice Slov. čebelarskega društva za Sv. Benedikt in okolico. Vsi benediški in sosedni čebelarji ter prijatelji sladkega meda pridite v najobilnejšem številu! Ne bo vam žal!

Kat. slov. izobraževalno društvo na Vranekem priredi na belo nedeljo, dne 30. t. m., popoldan ob 3. uri, v stari šoli podučni shod. Govoril bode g. deželni potovalni učitelj M. Jelovšek o živinoreji. K obilni udeležbi vabi odbor.

Listnica uredništva: Sv. Martin ob Paki. Menimo, da bi tak poziv duhove še le bolj razburil in razdružil, ne pa pomiril in združil. Da ste nam zdravi! — Kicar pri Ptuj. Kolikor so nam znane razmere, bi itak lahko nadaljevali študije, če bi le hoteli! — Prusko, Lončarjev: Res, žalostno! Poročajte nam večkrat kaj!

Loterijske številke.

Gradec 22. aprila: 17, 9, 70, 67, 59.
Dunaj 22. aprila: 85, 53, 80, 86, 12.

Kupujte NARODNI KOLEK!

Slovenici! Spominjajte se
„Zgodovinskega društva!“

Tržne cene

v Mariboru od 9. do 15. aprila 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		19	—	19	90
riž		15	60	16	40
ječmen		16	60	17	40
oves		16	40	16	20
koruza		17	—	17	80
proso		19	50	20	50
ajda		16	60	17	40
seno		5	20	5	60
slama		3	90	4	30
fižola	1 kg	—	20	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	36	—	64
krompir		—	—	—	9
sir		—	34	—	72
surovo maslo		2	20	2	80
maslo		1	10	2	40
špeh		1	32	1	40
zelje, kislo		—	24	—	32
repa, kisla		—	20	—	24
mleko	1 lit.	—	20	—	92
smetana, sladka		—	40	—	48
„ „ „ kislá		—	60	—	70
zelje	100 glav	—	—	—	—
jačje	1 kom.	—	5	—	—

Ponos vsake gospodinjice je dobra kava.

Kathreinherjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati
več v nobenem gospodinjstvu, kadar se na-
pravlja kavina pijača.

o o o

Zahtevatje le istinske kave
s imenom „KATHREINHER“.